

انحراف چشم در کودکان

اگر روزی متوجه تغییر غیرطبیعی چشم فرزند عزیزتان شوید، چه کار می‌کنید؟ آیا شما هم از آن دسته افرادی هستید

جام جم آنلاین: اگر روزی متوجه تغییر غیرطبیعی چشم فرزند عزیزتان شوید، چه کار می‌کنید؟ آیا شما هم از آن دسته افرادی هستید که به کودک توصیه می‌کنند چند ساعت بخوابد و استراحت کند یا این‌که از او می‌خواهید دستمالی گرم روی چشم‌هایش بگذارد و کمی آرام باشد؟ شاید هم خیلی نگران شوید و سریع به چشم‌پزشک مراجعه کنید.

بہتر است بدانید در مورد انحرافات چشمی هم مانند بسیاری از بیماری‌ها مراجعه به موقع به پزشک و شروع درمان موثر می‌تواند از بروز مشکلات جدی‌تر پیشگیری کند. پس اگر متوجه تغییری غیرطبیعی در چشم کودک شدید، حتماً به چشم‌پزشک مراجعه کنید.

یکی از شایع‌ترین مشکلات چشمی که کودکان با آن روبه‌رو هستند، تنبلی چشم است که البته بارها درباره آن صحبت شده است. اما علاوه بر آن، انحراف چشم کودکان را هم نباید نادیده گرفت. طبق نظر متخصصان، با پیگیری‌های بموقع و مناسب می‌توان از بروز مشکلات جدی چشم پیشگیری کرد.

دکتر احمد عامری، چشم‌پزشک و فوق تخصص استرالیسم در گفت‌وگو با «جام‌جم» در این‌باره توضیح می‌دهد: انحراف چشم بیماری‌ای است که در نتیجه وجود اختلال در سیستم اعصاب یا عضلات چشم ایجاد می‌شود، و می‌تواند سبب بروز مشکلاتی جدی برای فرد شود.

به گفته این پزشک متخصص، انحراف چشم می‌تواند باعث بروز اختلال در بینایی کودک به شکل تنبلی چشم شود.

تنبلی و انحراف چشم

زمانی که نوزاد در شرایط عادی و طبیعی متولد می‌شود، همه اعضای بدن یک فرد بزرگسال را دارد؛ دست، پا، زبان، چشم و... اما در دوران نوزادی او قادر نیست از هیچ کدام این اعضا بدرستی استفاده کند. در حقیقت تا تکامل ایجاد نشود، کودک هم نمی‌تواند از اعضای بدنش استفاده کند.

به گفته دکتر عامری، چشم انسان هم از این قاعده مستثنا نیست. به این معنی که اگر تصویرها واضح و دقیق روی شبکه ایجاد نشود، سیستم بینایی هم برای دیدن تحریک نمی‌شود؛ در این شرایط تنبلی چشم بروز می‌کند.

این عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران درباره تنبلی چشم می‌گوید: برای این‌که مغز بتواند درک درستی از تصویرهای دریافتی داشته باشد، باید تصویری واضح و روشن همزمان روی دو چشم ظاهر شود. اما زمانی که مشکلی مانند انحراف وجود داشته باشد، این سیستم مختل می‌شود. بنابراین تنبلی چشم - که یک اختلال تکاملی است - ناشی از وجود اختلال در ایجاد تصویر روی هر دو چشم است.

وی با اشاره به این اختلال تکاملی خاطرنشان می‌کند: زمانی که متوجه ایجاد این اختلال شویم، باید آن را درمان کنیم تا تنبلی چشم هم درمان شود.

به گفته وی، این نکته رمز موفقیت درمان است و به همین دلیل درمان در سنین پایین‌تر نتیجه بهتری خواهد داشت.

علل ایجاد انحراف چشم

دکتر عامری با اشاره به این نکته که انحراف چشم یکی از عللی است که می‌تواند باعث اختلال ایجاد تصویر روی شبکه شود، توضیح می‌دهد: انحراف چشم می‌تواند به شکل مادرزادی یا اکتسابی بروز کند؛ انحراف چشم مادرزادی در 5 تا 6 ماه اول تولد اتفاق می‌افتد و اگر بعد از این سنین نمایان شود، اکتسابی است.

به گفته وی، اگر انحراف چشم مادرزادی باشد، معمولاً در 5، 6 ماه اول زندگی نوزاد تشخیص داده و درمان می‌شود، اما گاهی زمان

زیادی از ایجاد این مشکل می‌گذرد و والدین با تشخیص انحراف در چشم کودک به پزشک مراجعه می‌کنند. این عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران در این باره توضیح می‌دهد: در چنین شرایطی اگر مشکل اصلی تشخیص داده و کودک درمان شود، براحتی می‌توان از بروز تنبلی و انحراف چشم جلوگیری کرد.

به گفته وی در صورت مراجعه و تشخیص بموقع می‌توان به درمان تنبلی و انحراف چشم امیدوار بود.

نشانه انحراف چشم

به گفته دکتر عامری تنها نشانه‌ای که والدین می‌توانند متوجه وجود انحراف چشم کودک شوند، تغییر ظاهری چشم‌هاست. وی توضیح می‌دهد: گاهی نیز ظاهر چشم کودک نشان‌دهنده انحراف است، ولی در اصل هیچ مشکلی وجود ندارد که به این شرایط، انحراف کاذب می‌گوییم.

این افراد باید دقت داشته باشند پس از تشخیص انحراف کاذب هم باید تا زمانی که پزشک تعیین می‌کند، بررسی‌ها و پیگیری‌های لازم را انجام دهند.

انحراف چشم قابل درمان است

دکتر عامری با بیان این نکته که انحراف چشم را در سنین بالا هم می‌توان درمان کرد، یادآور می‌شود: با این‌که انحراف چشم تا سنین بالا هم قابل درمان است، اما تنبلی چشم باید در سنین کودکی تشخیص داده و درمان شود. بنابراین پس از معاینه کودک اگر پزشک متوجه انحراف چشم او شود، باید درمان لازم را انجام داد.

دکتر عامری با اشاره به تجویز عینک برای کودکان مبتلا به انحراف چشم می‌گوید: گاهی ممکن است پزشک تشخیص دهد که کودک به عینک نیاز دارد، اما تجویز عینک گاهی می‌تواند همه انحراف را اصلاح کند.

به گفته وی، گاهی وقتی کودک عینکش را برمی‌دارد، انحراف چشمش ظاهر می‌شود. این نشان می‌دهد که این انحراف وابسته به ضعف چشم است. در این شرایط اگر ضعف چشم درمان شود، انحراف هم درمان می‌شود.

این عضو هیات علمی دانشگاه درباره مواردی که قسمتی از انحراف با استفاده از عینک باز هم باقی می‌ماند، توضیح می‌دهد: چشم این بچه‌ها معمولاً با 3 نوع مشکل روبه‌روست؛ آنها هم چشم‌های ضعیفی دارند و هم با تنبلی و انحراف چشم درگیر هستند که درمان هر کدام از اینها هم متفاوت است.

به گفته این پزشک متخصص، ضعیفی چشم با عینک درمان می‌شود که اگر بتواند انحراف را هم برطرف کند، اتفاق خوبی است. ولی اگر عینک نتواند انحراف چشم را اصلاح کند، درمان تنها از طریق جراحی امکان‌پذیر است، اما درمان اصلی تنبلی چشم فقط بستن چشم است.

دکتر عامری به والدین هشدار می‌دهد: گاهی این سه نوع مشکل متفاوت در عضو کوچکی مانند چشم تشخیص داده می‌شود که باید به آن دقت داشته باشند و درمان را تا پایان ادامه دهند.

نیلوفر اسعدی بیگی
گروه سلامت